

Фінансове перестраховання як альтернативне управління ризиками страховика

Кнейслер Ольга Володимирівна,

доцент кафедри фінансів суб'єктів господарювання і страхування

Тернопільського національного економічного університету,

кандидат економічних наук, доцент

В умовах стрімкого розвитку вітчизняного страхового ринку та становлення ринку перестраховання, учасники перестраховальних відносин для успішного ведення бізнесу повинні враховувати усі зміни ринкового страхового середовища, видозмінюючи та перетворюючи наявні методи і форми традиційного (класичного) перестраховання для забезпечення надійного та ефективного перестраховального захисту, здійснюючи корекцію перестраховальної політики. “Ці процеси вплинули на появу нових способів перестраховання і нових форм організації страхової і перестраховальної діяльності, важливими серед яких є поява так званого “альтернативного” перестраховання...”[2, 472]. Таким чином, поряд з класичним перестрахованням, умови проведення якого визначаються загальноприйнятими традиціями у вітчизняній практиці, альтернативне (фінансове) перестраховання має певні особливості, зумовлені необхідністю забезпечення захисту фінансових результатів діяльності страховика на довготривалу перспективу в контексті впливу змін зовнішнього фінансового середовища.

Концепція фінансового перестраховання як альтернативного управління ризиками страховика набула значного розвитку у зарубіжній перестраховальній теорії і практиці. У літературних джерелах розрізняють декілька підходів до визначення поняття “альтернативного” перестраховання. Скажімо, за одного підходу, альтернативне перестраховання розглядається як перестраховання, що покриває ризики, які традиційно вважаються такими, що не підлягають страхуванню, і при цьому договір перестраховання має іншу структуру і термінологію; за другого - як таке, що охоплює кептивне перестраховання, фінансове перестраховання як різновидність перестраховання, що пропонується

на багато років за декількома видами страхування, і сек'юритизація перестраховальних зобов'язань, яка передбачає залучення додаткового капіталу для покриття катастрофічних збитків шляхом випуску спеціальних облігацій [4, 47-48]; за третього - як фінансове перестраховування, тобто як відносини між страховиком і перестраховиком, пов'язані з перерозподілом, як страхового, так і фінансового ризиків, притаманних страховій діяльності, на довготривалій основі (більше одного року) [3, 35].

Альтернативне (фінансове) перестраховування містить усі обов'язкові елементи традиційного перестраховального захисту. При цьому межа між ними досить умовна, "оскільки за своє суттю усі договори страхування і перестраховування мають фінансову основу" [5, 86]. Проте одні договори фінансового перестраховування фактично є модернізованими відповідним чином традиційними договорами, у яких посилена фінансова складова, інші - суттєво відрізняються від договорів класичного перестраховування за певними ознаками.

Однією з ознак, характерних для фінансового перестраховування є його довгострокова основа. І як зазначає С. Дедіков, "для альтернативного перестраховування характерне обмеження ризику перестраховика, важливе значення надається інвестиційному доходу і тривалості періоду дії" [1]. На відміну, традиційне перестраховування має короткострокову основу, як правило до одного року, і передбачає фіксовану плату. Однак договори за класичною облігаторною формою перестраховування можуть укладатися на термін більше одного року. У цих договорах традиційно застосовуються такі фінансові інструменти, як перестраховальна комісія, тантьєма, що суттєво впливають на зміну ціни перестраховальної послуги та є основними елементами фінансового перестраховування.

Узагальнюючи наведене вище, визначимо характерні особливості фінансового перестраховування. Це: довготривалі перестраховальні відносини між страховиком і перестраховиком; можливість перестраховального покриття ризиків, які не підлягають традиційному страхуванню; обмеження ризику, прийнятого перестраховиком; введення у договори поняття інвестиційного прибутку; розподіл кінцевих результатів діяльності між учасниками

перестраховальних відносин; забезпечення захисту фінансових результатів за основною діяльністю страховика.

Таким чином, на сучасному ринку перестраховування спостерігається тенденція до конвергенції традиційних і фінансових перестраховальних послуг, оскільки учасники перестраховування зацікавлені у довгострокових взаємовідносинах, які передбачають можливі зміни розмірів перестраховальних премій з врахуванням реальних фінансових результатів співпраці.

Список використаних джерел

1. Дедиков С. Правовой режим финансового перестрахования / С. Дедиков [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.reinsurance.ru/show_paper.php?idpaper=112 (дата останньої модифікації 22.09.2011).
2. Теория и практика страхования. Учебное пособие – М.:Анkil, 2003. – 704 с.
3. Турбина К.Е. Мировая практика государственного регулирования международного перестрахования / К.Е. Турбина // Страхование право, 2001. – №1. – С.35.
4. Турбина К.Е. Тенденции развития мирового рынка страхования / К.Е. Турбина. – М.: Анkil, 2000. – 320 с.
5. Экономика страхования и перестрахования. – М.: Издательский центр “Анkil”, 1996. – 244 с.